

De gamle platter fortæller – 95.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabet officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Ikke en malet, men en tegnet skive

En anderledes skive, der beskriver Leonardo Da Vinci's "Idealmand"

Af fugleskydningsselskabets vedtægter § 22, fremgår, at den nye fuglekonge er forpligtet til inden næste års fugleskydning at give en malet skive til Selskabet. Da arkitekt Per Lindgård i 1992 blev kåret til fuglekonge, følte han sig qua sin profession forpligtet til selv at udforme sin kongeskive. Dette er set før, om end det er sjældent. Per Lindgård var godt klar over, at han var på kanten af reglerne, da han valgte ikke at give en malet skive, men derimod en tegnet skive til selskabet. Udkastet blev dog godkendt af bestyrelsen, og skiven er i dag en af selskabets mange klenodier.

Per Lindgård valgte som motiv Leonardo Da Vinci's "Idealmand", der indeholder "Det gyldne snit". Han har på skivens bagside beskrevet idealmanden ved at påsætte to sider fra en bog. Teksten lyder således:

Leonardo da Vinci's idealmand. Mandens navle danner centrum; med hænderne kan man nå op til cirkelns periferi.

La Modulor, proportionsstudie af Le Corbusier.

Manden er 183 cm høj, og han kan række til 226 cm. Hans højde delt efter det gyldne snit, giver 113 cm svarende til navlehøjden, der samtidig er hans halve rækkehøjde. Til højre er to rækker, nemlig dels rækkehøjden, dels mandens højde delt i aftagende størrelse efter det gyldne snit.

Senere er han gaaet meget videre i dyrkningen af det gyldne snit. Paa sin berømte store boligblok i Marseille har han anbragt et bas-relief af en mandlig figur. Han repræsenterer, siger han, essensen af harmonien. Alle maal i hele bygningen er afledt af denne figur, der ikke blot giver den menneskelige størrelse, men en række mindre størrelser efter gylden-snit-forholdet.

Det er interessant at læse om, hvordan han er kommet til sine resultater. Man føler, at oldtiden med dens forening af religiøs mystik og kunstnerisk intuition lever i denne mand, som for mange staar

som repræsentant for rationel klarhed og moderne kunnen.

Først satte Le Corbusier et normalt menneskes højde til 175 cm. Denne størrelse delte han efter det gyldne snit og fik 108 cm.

Ligesom Renaissancens teoretikere, Leonardo da Vinci og andre, fandt han, at det svarede til højden fra gulvet til mandens navle.

Man har villet se noget betydningsfuldt i, at naturens ypperste skabning netop er delt efter dette ædle forhold, og at delingspunktet endda er markeret ret og ordentligt ved en lille cirkel. Derefter delte han igen navlehøjden efter det gyldne snit og fortsatte med underdelinger, hvorved det opstod en hel harmonisk række af aftagende maal. Tillige fandt han - også i overensstemmelse med Renaissancens store - at højde, man kunne række, var det dobbelte af navlehøjden, altså 216 cm. Denne størrelse syntes unægteligt at være af noget større betydning for arkitekten end navlehøjden, som det er svært at finde nogen anvendelse for i bygningskunsten.

Imidlertid er der det kedelige ved rækkehøjden, 216 cm, at den ikke indgaar i den lige opstillede talrække med "smukke" maal.

Det generede imidlertid ikke Le Corbusier, som benyttede den til udgangspunkt for en anden serie gylden-snit-maal. Derved fik han to sæt størrelser at operere med, hvad der viste sig at være meget heldigt.

*

Per Lindgård blev i øvrigt fuglekonge samtidig med at han kunne fejre sit 25 års jubilæum i fugleskydningssekskabet.

Fuglekongen er født den 9. september 1939 og nyder nu sit otium i Veddelev.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 21. juli 2012